

СХВАЛЕНО

Рішенням педагогічної ради
Великобerezнянської
загальноосвітньої санаторної
школи-інтернату I-III ступенів
Закарпатської обласної ради
від _____ протокол № _____

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор
Великобerezнянської
загальноосвітньої санаторної
школи-інтернату I-III ступенів
Закарпатської обласної ради
_____ Іванна ШУЛЄВКА
від _____ 2024 року

Освітня програма

5 -6 класів НУШ

(перший цикл базової середньої освіти)

та 7 класу НУШ

(другий цикл базової середньої освіти)

Великобerezнянської загальноосвітньої санаторної

школи-інтернату I-III ступенів

Закарпатської обласної ради

на 2024/2025 навчальний рік

смт Великий Березний
2024 р.

Великобerezнянська загальноосвітня санаторна школа-інтернат I-III ступенів для дітей із захворюваннями серцево-судинної системи та хронічними неспецифічними захворюваннями органів дихання забезпечує реалізацію прав дітей, які потребують тривалого лікування, на загальну середню освіту.

Головним завданням санаторної школи-інтернату є відновлення і зміцнення здоров'я дітей у поєднанні із загальноосвітньою підготовкою, надання їм кваліфікованої медико-психолого-педагогічної допомоги, їх самовизначення.

При розробці навчальної освітньої програми врахована специфіка закладу. Відповідно до Статуту головною метою закладу освіти є забезпечення реалізації прав громадян на здобуття повної загальної середньої освіти.

Освітня програма на 2024/2025 навчальний рік розроблена відповідно до:

- Конституції України;
- Закону України «Про освіту» (стаття 33);
- Закону України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 11);
- Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898;
- Концепції «Нова українська школа»,
- Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти затвердженої наказом МОН України від 09.08.2024 №1120;
- наказу МОН України від 01.04.2022 № 289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти»;
- наказу МОН України від 16.04.2018 №367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти»;
- Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти затвердженого наказом МОЗ від 25.09.2020 № 2205;
- навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих МОН України (лист МОН про перелік навчальної літератури, рекомендованої МОН України для використання у ЗО у відповідному навчальному році);
- наказу Міністерства освіти і науки України від 12.06.2003 року № 363 «Про затвердження Положення про загальноосвітню школу-інтернат та загальноосвітню санаторну школу-інтернат»;
- постанови Кабінету Міністрів України від 21.11.2018 року № 1026 «Положення про санаторну школу».

Головними завданнями закладу є:

- сприяння в реалізації державної політики у галузі освіти з врахуванням особливостей соціально-культурного середовища громади;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- розвиток особистості учня, його здібностей і обдарувань, наукового світогляду;
- реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- формування в учнів свідомого й відповідального ставлення до власного здоров'я та здоров'я оточуючих, навичок безпечної поведінки;
- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство.

В освітній програмі враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної, фінансової і кадрової автономії закладу освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Відповідно до Закону України «Про освіту» метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Зберігаючи наступність із початковою школою забезпечуємо подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формуємо здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховуємо ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Зміст програми дає можливість формування у здобувачів освіти таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати

українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися українською та іноземними мовами, що передбачає активне використання української мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади; можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

б) екологічна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

СКЛАДОВА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

1.ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ ЗДОБУТТЯ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Відповідно до висновків інклюзивно - ресурсних центрів для дітей з особливими освітніми потребами розробляються індивідуальні навчальні плани.

Зарахування дітей на навчання до Великоберезнянської загальноосвітньої санаторної школи-інтернату I-III ступенів здійснюється на підставі медичних показань (висновок сімейного лікаря та ЛКК про серцево-судинні захворювання, або про неспецифічні захворювання органів дихання дитини). Для зарахування дитини до закладу батьки, або особи, які їх замінюють, подають заяву, копію свідоцтва про народження дитини та відповідний документ про освіту (крім учнів першого класу).

Зарахування дітей на цілодобове перебування до навчального закладу відбувається відповідно до Положення про санаторну школу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2018 року № 1026 п.18 та п.19 та постанови Кабінету Міністрів України від 04 серпня 2021 р. № 843 «Деякі питання соціального захисту дітей, влаштованих на цілодобове перебування до закладів різних типів, форм власності та підпорядкування» п.1, пп.2.

Учні (вихованці) можуть проживати в інтернаті (пансіоні) санаторної школи (крім вихідних, святкових днів і канікул) у разі, коли перебування в дорозі в один бік на міських, приміських і міжміських маршрутах загального користування перевищує одну годину або за протоколом лікування та/або реабілітації передбачено обмеження руху та/ або фізичного навантаження.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 04.08.2021 р. №843 п.7 адміністрація закладу освіти повідомляє виконавчим органам влади про зарахування дітей на цілодобове перебування.

2.ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі базової середньої освіти (5-6 класи) та циклі базового предметного навчання базової середньої освіти (7 клас) складає:

- для учнів 5-го класу - 1085 годин/навчальний рік,
  - для учнів 6-го класу – 1190 годин/навчальний рік,
  - для учнів 7-го класу – 1225 годин/навчальний рік,
- що відповідає загальному обсягу навчального навантаження, визначеному у Державному стандарті базової середньої освіти та Типовій освітній програмі для 5-9 класів.

Загальний обсяг навчального навантаження розподілено між освітніми галузями, обов'язковими та вибірковыми освітніми компонентами і для кожної галузі встановлено в межах вказаного в Державному стандарті та Типовій освітній програмі діапазону мінімального та максимального показників.

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	5 клас			6 клас			7 клас		
		Мінімальне	Максимальне	Різниця по галузі	Мінімальне	Максимальне	Різниця по галузі	Мінімальне	Максимальне	Різниця по галузі
Мовно-літературна **	На тиждень	10	13	3	10	13	3	9	12	3
	На рік	350	455	105	350	455	105	315	420	105
Математична	На тиждень	4	6	2	4	6	2	4	6	2
	На рік	140	210	70	140	210	70	140	210	70
Природнична	На тиждень	1,5	3	1,5	2	5	3	7	9	2
	На рік	52,5	105	52,5	70	175	105	245	315	70
Соціальна і здоров'я-збережувальна	На тиждень	1	3	2	1	3	2	1	3	2
	На рік	35	105	70	35	105	70	35	105	70
Громадянська та історична	На тиждень	1	2	1	1,5	3	1,5	1,5	3	1,5
	На рік	35	70	35	52,5	105	52,5	52,5	105	52,5
Технологічна	На тиждень	1	3	2	1	3	2	1	2	1
	На рік	35	105	70	35	105	70	35	70	35
Інформатична	На тиждень	1	2	1	1	2	1	1	2	1
	На рік	35	70	35	35	70	35	35	70	35
Мистецька	На тиждень	1	3	2	1	3	2	1	3	2
	На рік	35	105	70	35	105	70	35	105	70
Фізична культура***	На тиждень	3	3	0	3	3	0	3	3	0
	На рік	105	105	0	105	105	0	105	105	0
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	На тиждень	7,5			9,5			6,5		
	На рік	262,5			332,5			227,5		

Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	31			34			35		
	На рік	1085			1190			1225		
Гранично допустиме навантаження	На тиждень	28			31			32		
	На рік	980			1085			1120		

3. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Навчальний план для 5-го класу НУШ

Великобerezнянської загальноосвітньої санаторної

школи-інтернату I-III ступенів, 2024/2025 навчальний рік

(розроблений на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою, додаток 3 до наказу МОН України від 19.02.2021 року №235)

Додаток 1

Освітні галузі	Перелік предметів	Кількість годин на тиждень
Мовно-літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Зарубіжна література	2
	Іноземна мова	3
Математична	Математика	5
Природнича	Пізнаємо природу	2
Соціальна та здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека та добробут	1
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1
Технологічна	Технології	2
Інформатична	Інформатика	1,5
Мистецька	Образотворче мистецтво	1
	Музичне мистецтво	1
Фізична культура	Фізична культура	3
Усього		28,5
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення		2

індивідуальних консультацій та групових занять	
Культура добросусідства	1
Музичне мистецтво	1
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	30,5
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	28

**Навчальний план для 6-го класу НУШ
Великобerezнянської загальноосвітньої санаторної
школи-інтернату I-III ступенів, 2024/2025 навчальний рік**

(розроблений на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою, додаток 3 до наказу МОН України від 19.02.2021 року №235)

Освітні галузі	Перелік предметів	Кількість годин на тиждень
Мовно-літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Зарубіжна література	2
	Іноземна мова	3
Математична	Математика	5
Природнича	Пізнаємо природу	2
	Географія	2
Соціальна та здоров'язберезувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1
Громадянська та історична	Історія України. Всесвітня історія	2
Технологічна	Технології	2
Інформатична	Інформатика	1,5
Мистецька	Образотворче мистецтво	1
	Музичне мистецтво	1
Фізична культура	Фізична культура	3
Усього		31,5
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2
Культура добросусідства		1
Українознавство		1
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		33,5
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		31

**Навчальний план для 7-го класу НУШ
Великобerezнянської загальноосвітньої санаторної
школи-інтернату I-III ступенів, 2024/2025 навчальний рік**
(розроблений на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів
загальної середньої освіти з навчанням українською мовою (оновленою),
додаток 3 до наказу МОН України від 09.08.2024 року №1120)

Освітні галузі	Перелік предметів	Кількість годин на тиждень
Мовно-літературна	Українська мова	3
	Українська література	2
	Зарубіжна література	2
	Іноземна мова	3
Математична	Математика	-
	Алгебра	3
	Геометрія	2
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	-
	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	2
Соціальна та здоров'язберезувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1
Громадянська та історична	Історія України	2
	Всесвітня історія	1
Технологічна	Технології	1
Інформатична	Інформатика	2
Мистецька	Образотворче мистецтво	1
	Музичне мистецтво	1
Фізична культура	Фізична культура	3
Усього		35
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		35
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		32

4. ПЕРЕЛІК МОДЕЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ

Модельна навчальна програма - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів,

рекомендований для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством. Модельні навчальні програми спрямовані насамперед на реалізацію вимог Державного стандарту базової середньої освіти.

Враховуючи особливості та потреби учнів закладу в досягненні обов'язкових результатів навчання, потенціал педагогічного колективу, ресурсне забезпечення закладу освіти, навчально-методичний супровід конкретних модельних програм, наявність внутрішньогалузевих та міжгалузевих зв'язків між програмами різних предметів та курсів для реалізації ключових компетентностей, варіативність програм для підтримки курсів у діапазоні від мінімальної до максимальної кількості годин, педагогічний колектив навчального закладу буде використовувати в освітньому процесі такі модельні програми:

**Перелік модельних навчальних програм
для учнів 5 – 7 -го класів
Великобerezнянської загальноосвітньої
санаторної школи-інтернату I-III ступенів
Закарпатської обласної ради**

Освітня галузь	Модельна навчальна програма		
	Назва програми	Автор(и)	
Мовно-літературна	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-7 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Заболотний О.В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.	Наказ МОН від 12.07.2021р. № 795
	Модельна навчальна програма «Українська мова. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.	Наказ МОН від 24.07.2023 р. № 883
Мовно-літературна	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Яценко Т.О., Качак Т.Б., Кизилова В.В., Пахаренко В.І., Дячок С.О., Овдійчук Л.М., Слижук О.А., Макаренко В.М., Тригуб І.А.	Наказ МОН від 12.07.2021р. № 795

Мовно-літературна (іншомовна освіта)	Модельна навчальна програма «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Яценко Т.О., Пахаренко В.І., Слижук О.А., Тригуб І.А.	Наказ МОН України від 24.07.2023 р. №883
	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.	Наказ МОН від 12.07.2021 р. № 795
	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.	Наказ МОН від 12.07.2021 р. № 795
Математична	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.)	Наказ МОН від 12.07.2021 р. № 795
	Модельна навчальна програма «Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.)	Наказ МОН від 09.02.2022 №143

Природнича	Модельна навчальна програма «Геометрія 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.)	Наказ МОН від 09.02.2022 №143
	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу» 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	авт. Біда Д. Д., Гільберг Т. Г., Колісник Я. І.	Наказ МОН від 12.07.2021р. № 795
	Модельна навчальна програма «Біологія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Авт.Соболь В.І.	Наказ МОН від 24.07.2023р. № 883
	Модельна навчальна програма «Фізика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Кременський Б.Г., Гельфгат І.М., Божинова Ф.Я., Ненашев І.Ю., Кірюхіна О.О.	Наказ МОН від 16.08.2023р. № 1001
	Модельна навчальна програма «Хімія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Григорович О.В.	Наказ МОН від 27.12.2023р. № 1575
	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт.Запотоцький .П. та ін.	Наказ МОН від 11.04.2022 р. № 324
	Громадянська та історична освіта	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти	авт. Бурлака О.В., Власова Н.С., Желібо О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О. Щупик І.Я.

Соціальна та здоров'язбережна	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти	авт. Піскарьова І.О., Бурлака О.В., Майорський В.В., Мелешенко Т.В., Щупик І.Я.	Наказ МОН від 12.07.2021р. № 795
	Модельна навчальна програма «Історія України. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Бурлака О.В., Желіба О.В., Павловська-Кравчук В.А., Худобець О.А., Черкас Б.В., Щупак І.Я.	Наказ МОН від 16.08.2023р. № 1001
	Модельна навчальна програма «Всесвітня історія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Авт. Щупак І.Я., Посуňко А.С., Бакка Т.В., Бурлака О.В., Влвсова Н.С., Желіба О.В., Махонін О.О., Мелешенко Т.В., Павловська – Кравчук В.А. Піскарьова І.О., Худобець О.А.	Наказ МОН від 16.08.2023р. № 1001
	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	авт.. Гущина Н.І., Васи́лашко І.П.)	Наказ МОН від 12.07.2021р. № 795
	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	авт.. Гущина Н.І., Васи́лашко І.П.)	Наказ МОН від 16.08.2023 №1001
Технологічна	Модельна навчальна програма «Технології 5-6 класи» для	авт. Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю.,	Наказ МОН від 12.07.2021р.

	закладів загальної середньої освіти	Пасічна Т.С, Приходько Ю.М.	№ 795
	Модельна навчальна програма «Технології 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю.	Наказ МОН від 16.08.2023 №1001
Інформатична	Модельна навчальна програма. «Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти	авт. Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)	Наказ МОН від 12.07.2021р. № 795
	Модельна навчальна програма. «Інформатика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)	Наказ МОН від 16.08.2023 №1001
Мистецька	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	авт. Масол Л. М., Просіна О. В.)	Наказ МОН від 12.07.2021р. № 795
	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	Авт. Гайдамака О.В., Лемешева Н.А.	Наказ МОН від 24.07.2023р. № 883
Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Педан О.С., Коломоєць Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик	Наказ МОН від 17.08.2022 року № 752

5. ОПИС ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Основна школа працює за 5-денним навчальним тижнем.

Мова навчання – українська.

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Безпечне освітнє середовище забезпечує:

- наявність безпечних умов навчання та праці;
- комфортну міжособистісну взаємодію, сприяючи емоційному благополуччю учнів, педагогів та батьків;
- відсутність будь-яких проявів насильства та наявність достатніх ресурсів для їх запобігання;
- дотримання прав і норм фізичної, психологічної, інформаційної та соціальної безпеки кожного учасника освітнього процесу.

Тривалість уроків у санаторній школі-інтернаті встановлена відповідно до Положення про санаторну школу. У 5-7 класах уроки тривають 45 хвилин, при цьому після 20 хвилин уроку проводяться рухливі внутрішні перерви.

Враховуючи тип закладу загальної середньої освіти викладання трудового навчання здійснюється відповідно до Положення про санаторну школу. Під час проведення уроків з трудового навчання за погодженням із старшим лікарем та за рішенням педагогічної ради санаторної школи за умови збереження змісту навчальної програми трудомісткі процеси, пов'язані із статичним напруженням, замінюються іншими видами діяльності.

Відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації (далі -Порядку), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації» від 07.12.2018 року № 1369, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.01.2019 року за № 8/32979 державну підсумкову атестацію проходять особи, які завершують здобуття базової середньої освіти (9 клас). Від проходження атестації за заявою батьків (одного з батьків) або інших законних представників, відповідно до розділу IV п.3 Порядку, звільняються особи з особливими освітніми потребами (порушеннями інтелектуального розвитку).

З метою підготовки учнів до уроків організована самопідготовка у 5-7 класах – 2 години 30 хвилин.

6. ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Оцінювання результатів навчання предметів / інтегрованих курсів вибіркового освітнього компонента здійснюється за рішенням педагогічної ради закладу освіти.

Оцінювання результатів навчання учнівства здійснюють відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти та створених на його основі

МНП із застосуванням різних способів і засобів для визначення рівня досягнення результатів навчання для певної групи результатів або її складників, а також змістових одиниць певної програмової теми / частини теми (якщо тема велика за обсягом). Оцінювання результатів навчання здійснюють із застосуванням таких способів і засобів:

усного (опитування індивідуальне, групове тощо);

письмового (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ, перекази тощо, а також діагностувальні роботи, диктанти й ін.);

практичного (дослід, практична робота, навчальний проект, учнівське портфоліо, спостереження, робота з картами, заповнення таблиць, побудова схем, моделей з використанням електронних засобів навчання тощо);

комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання, кілька змістових одиниць певної програмової теми / частини теми (якщо тема велика за обсягом) / кількох тем чи розділу і передбачають оцінювання (за кількома групами результатів або їх складниками).

Система оцінювання має на меті допомогти вчителю конкретизувати навчальні досягнення учнів і надати необхідні інструменти для впровадження об'єктивного оцінювання результатів навчання.

Оцінювання навчання учнів буде зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання та денжавна підсумкова атестація.

В оцінюванні навчальних досягнень учнів важливо розрізнити **поточне формувальне оцінювання** (оцінювання для навчання) та **підсумкове оцінювання** (семестрове, річне). Поточне формувальне оцінювання здійснюється з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання. Підсумкове оцінювання здійснюється з метою отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі такого алгоритму діяльності вчителя:

- формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання;
- інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року;

- надання учням зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним;
- створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія);
- корегування освітнього процесу з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб.

У формувальному оцінюванні, зокрема для самооцінювання та взаємооцінювання зручно використовувати інструменти з орієнтованого переліку, наведеного в Додатку 1.

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану. Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом. Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану.

Семестрове оцінювання здійснюється з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня.

Річне оцінювання здійснюється на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок I та II семестрів. Для визначення річної оцінки потрібно врахувати динаміку особистих досягнень учня протягом року.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п.3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх заміняють) учнів, які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення.

Наказом керівника закладу створюють комісію та затверджують графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада навчального закладу. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, прицьомускоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У

разі, якщо учневі не вдалося підвищити результат, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не робиться. За результатами оцінювання керівник закладу освіти видає відповідний наказ.

Коригування річної оцінки здійснюється шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п 9-10 Порядку переведення учнів закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами).

Оцінка результатів навчання є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі, його батькам (іншим законним представникам).

Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, рекомендуємо у першому семестрі 5-го класу підсумкове та, у разі застосування, проміжне оцінювання результатів навчання учнів здійснювати за рівневою шкалою, а його результати позначати словами або відповідними літерами «початковий П», «середній» С, «достатній» Д, «високий В», та супроводжувати вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня учениці а не на помилки або невдачі.

Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного оцінювання результатів навчання, застосовують у формульованні оцінюванні, зокрема для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем та коригування освітнього процесу.

Критерії та шкала оцінювання

Оцінювання має бути зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів доцільно керуватися такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень важливо враховувати дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Для визначення рівня досягнення учнями результатів навчання можна застосовувати Орієнтовну рамку оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти (Додаток 2). У даній Орієнтовній рамці оцінювання

навчальних досягнень навчальні досягнення учнів характеризують за чотирма рівнями: початковий, середній, достатній, високий.

За рішенням педради оцінювання результатів навчання освіти 5-го класу буде здійснюватися:

I семестр : I чверть – вербально; II чверть за рівнями;

II семестр за 12 – бальною шкалою.

Оцінювання результатів навчання учнів 6-7-го класів буде оцінюватися за 12-бальною шкалою.

Якщо рівень результатів навчання учня / учениці визначити неможливо через тривалу відсутність учня / учениці, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а))

Додаток 1

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК

ІНСТРУМЕНТІВ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ

№	Назва	Опис інструмента
1	Аналіз портфоліо	Перевірка рівня навчальних досягнень за допомогою портфоліо учня. Портфоліо – це підбрані учнем роботи із зазначенням дати, призначення яких – розповісти історію учнівських досягнень або поступу. Портфоліо зазвичай містить особисті роздуми учня з поясненнями, чому обрано ту чи ту роботу і як саме вона показує досягнення цілей навчання
2	Відповідь хором	Учні одночасно усно реагують на певну репліку. Це може бути відповідь на запитання, висловлення згоди чи незгоди із запропонованим твердженням, повторення сказанного вчителем тощо
3	Візьми і передай	Спільна групова робота, яку використовують, щоб поділитися думками або зібрати інформацію від кожного учасника групи; учні записують відповіді, потім передають вправо, додають власну відповідь на іншому аркуші і продовжують, доки їхній папірець обійде всю групу і знову повернеться до них. Потім обговорюють результати в групі
4	Внутрішнє / зовнішнє коло	Учністають у два кола, внутрішнє та зовнішнє, обличчям одне до одного. Учні, що стоять навпроти, ставлять одне одному запитання по темі, які вони попередньо написали. Зовнішнє коло рухається і утворюються нові пари. Потім процедура повторюється
5	Газетний заголовок	Вигадайте газетний заголовок, який може бути написаний до теми, яку ми вивчаємо. Передайте основну ідею події

6	Гра в кубик	Покажіть 6 запитань до уроку. Об'єднайте учнів у групи по 4. У кожній групі є один кубик. Кожен кидає кубик та відповідає на запитання з відповідним номером. Якщо номер випав більш ніж один раз, учень може доповнити попередню відповідь або кинути кубик ще раз. Відповіді можна записувати
7	Доповни думку	Письмова перевірка розуміння стратегії, коли учні ізповнюють пропуски у пропонованому твердженні
8	Есе «хвилинка»	Питання для есе на одну хвилину – це конкретне питання з орієнтацією на очікуваний(і) результат(и) навчання, на яке можна відповісти за одну-дві хвилини
9	Запис у журнал	Учні записують у свій журнал або зошит розуміння предмету, поняття або те, що вони вивчили на уроці. Вчитель переглядає записи, щоб дізнатися чи зрозумів учень певну тему, урок, поняття або вивчене
10	Записні книжки учнів	Інструмент для учнів для відстежування навчального поступу: куди я рухаюся? де я зараз? як туди дістатися?
11	Збір ідей	Учитель ставить запитання або дає завдання. Учні самостійно відповідають на аркуші паперу, зазначаючи не менше трьох думок / відповідей / тверджень. Учні, що завершили, встають. Вчитель звертається до певного учня і просить його поділитися записаними ідеями. Учні викреслюють пункти, попередньо озвучені однокласниками і сідають, коли в них на аркушах закінчилися всі записані ідеї, незалежно від того, чи вони були озвучені саме ними. Вчитель продовжує опитувати учнів, доки сядуть усі
12	З-Х-В та ЗХВ+	Учні відповідають групами, в парах або індивідуально на запитання «Що ми вже знаємо?» (З), «Що ми хотіли б дізнатися?» (Х) та «Що вже вивчили за темою?» (В). Плюс (+) просить учнів класифікувати отримані знання за допомогою концептуальної карти або наочної схеми, яка відображає ключову інформацію. Потім кожен учень записує короткий підсумок (на один абзац) про вивчене
13	Картка на вихід	Це письмові відповіді учнів на запитання на картках, які учням роздають наприкінці уроку, після завершення певного виду роботи, теми тощо
14	Концептуальна карта	Будь-яка можлива форма схематичної наочності, яка допомагає учням побачити взаємозв'язки між поняттями за допомогою побудованих схем ключових слів, що позначають такі поняття
15	Лідер за номером	Учні об'єднуються в групи по чотири і кожному члену групи присвоюється номер. Учитель ставить питання / проблему і всі чотири учні її обговорюють. Вчитель називає

		номер і відповідний учень у кожній групі відповідає
16	Найзаплутаніший (або найясніший) момент	Це варіант однохвилинки. Можна дати учням трохи більше часу для відповіді на запитання. Запитайте (в кінці уроку або під час паузи, яка утворилася після пояснення теми): «Який найбільш заплутаний момент» сьогоденного заняття?» або «Що вам здалося незрозумілим у понятті « _____ »?»
17	Перевірка неправильно го розуміння	Учитель надає учням поширені або передбачувані помилкові твердження з певної теми, щодо певного принципу або процесу і запитує, чи згодні вони з цим чи ні та чому. Учні мають дати аргументовані відповіді. Перевірка неправильного розуміння може також застосовуватися у формі тесту з декількома варіантами відповіді або гри «правильно-неправильно»
18	Перефразування	Учні мають висловити власними словами основну ідею уроку чи щойно поясненої теми
19	Підбиття підсумків	Форма роздумів одразу після певного виду роботи
20	Підказка за аналогією	Учні мають сформулювати думку на основі підказки-аналогії: (певне поняття, принцип або процес) _____ виглядає як _____ тому що _____
21	Підсумок А-Б-В	Кожному учневі в класі присвоюється окрема літера алфавіту, а він обирає слово, яке починається на цю літеру та пов'язане з вивченою темою
22	Підсумок або питання на картках	Учитель час від часу роздає картки й просить учнів писати з обох сторін за такими правилами: (Один бік) на підставі вивченого (теми, розділу), опишіть основну велику ідею, яку ви зрозуміли, у формі короткого висновку. (Другий бік) запишіть те, що ви ще не повністю зрозуміли у вигляді твердження або запитання
23	Підсумок одним реченням	Учнів просять написати підсумкове речення, яке відповідає на запитання «хто», «що», «де», «коли», «чому», «як» щодо певної теми
24	Підсумок одним словом	Учні мають обрати з-поміж наведених варіантів (або запропонувати самостійно) слово, яке найкраще підсумовує тему
25	Подумай – запиши – обговори в парі – поділися	Учні обдумують відповідь самостійно, записують її, об'єднуються в пари та обговорюють відповідь із партнерами, а потім озвучують її всьому класу
26	Подумай – розкажи в парі	Вчитель ставить учням запитання. Учні самостійно формулюють відповіді протягом визначеного часу, потім повертаються кожен до свого партнера та

		надають йому відповідь. Вчитель викликає декілька пар на вибір, які озвучують свої відповіді у класі
27	Пригадай – підсумуй – запитай – пов’яжи за 2 хвилини (ППЗП2)	За дві хвилини учні повинні <i>пригадати</i> та назвати у правильному порядку найважливіші ідеї, отримані на попередньому занятті; за дві хвилини <i>підсумувати</i> ці пункти одним реченням, записати одне основне <i>запитання</i> , на яке вони хочуть отримати відповідь та знайти одну <i>прив’язку</i> цього матеріалу до основної теми предмету чи курсу
28	Рішення-рішення	Учитель висловлює певну думку, потім просить учнів зайняти сторону, що відповідає їхній думці з цієї теми і поділитися аргументацією. Учні можуть змінювати сторону після обговорення
29	Самооцінювання	Процес, під час якого учні збирають дані про власне навчання, аналізують що саме відображує їхні успіхи в досягненні навчальних цілей та планують наступні кроки
30	Семинар за Сократом	Учні ставлять питання одне одному з певного важливого питання або теми. Питання ініціюють розмову, яка триває як серія відповідей та додаткових запитань
31	Сигнали руками	Учні на прохання вчителя показують визначені сигнали рукою, щоб повідомити про рівень розуміння певного поняття, принципу або процесу: «Розумію _____ і можу пояснити» (наприклад, великий палець вгору). «Ще не зовсім розумію _____» (наприклад, великий палець вниз). «Не впевнений щодо _____» (наприклад, помахати рукою)
32	Скажи щось	Учні по черзі обговорюють у групі певний прочитаний розділ або переглянуте відео
33	Сортування слів	Учням дають набір словникових термінів, які вони сортують за заданими або створеними ними категоріями
34	Спінер ідей	Учитель створює спінер, розділений на 4 сектори з написами «Спрогнозуй», «Поясни», «Підсумуй», «Оціни». Після пояснення нового матеріалу вчитель крутить спінер та просить учнів відповісти на запитання залежно від місця зупинки спінера. Наприклад, спінер зупиняється на секторі «Підсумуй», тоді вчитель може сказати: «Назви ключові поняття, про які щойно йшлося»
35	Спостереження	Учитель готує протокол спостереження із переліком учнів у класі, де буде зазначено, за якими саме очікуваними результатами він буде спостерігати. Рухаючись класом,

		він спостерігає за учнями, коли вони працюють, і робить необхідні записи та позначки в протоколі спостереження
36	Тестування	За допомогою тестування вчитель перевіряє опанування учнями фактичної інформації, понять. Орієнтовні типи тестових завдань: Декілька правильних варіантів Правильно/Неправильно Коротка відповідь Знайди відповідність Розширена відповідь
37	Трикутна призма (червоний, жовтий, зелений)	Учні дають вчителю зворотний зв'язок, показуючи колір, що відповідає рівню розуміння
38	Усне опитування	Учитель пропонує учням відповісти на запитання, наведені нижче: Чим це _____ схоже на/ відрізняється від _____? Які характерні риси/ елементи _____? Як іще можна показати/ проілюструвати _____? У чому полягає головна ідея, ключова концепція, мораль _____? Як _____ стосується _____? Які ідеї / деталі можна додати до _____? Наведіть приклад _____? Що не так з _____? Який висновок ви могли б зробити з _____? Які висновки можна зробити з _____? На яке питання ми намагаємося відповісти? Яку проблему ми намагаємося вирішити? Щови можете сказати про _____? Що може статися, якщо _____? Які критерії можна взяти для оцінки _____? Які докази підтверджують _____? Як ми можемо довести / підтвердити _____? Як це можна розглядати з точки зору _____? Які альтернативи _____ слід розглянути? Який підхід/ стратегію ви могли б використати для _____?
39	Учнівська конференція	Бесіда з кожним учнем особисто для перевірки рівня розуміння
40	Хрестики-нули	Набір видів роботи, з яких учні самостійно можуть обирати ті, щоможуть продемонструвати їхнє розуміння теми. Набір

		представлений у вигляді сітки з дев'ятиквдратів, схожої на дошку для гри в хрестики-нулики, можна попросити учнів обирати так, щоб зрештою закреслити «три підряд». Завдання можуть відрізнятися за змістом, процесом та результатом і можуть бути адаптовані залежно від глибини знань
41	Хто швидше?	Робота в парі – слухач і ведучий. Обидва знають категорію (тему), однак ведучий стоїть спиною до дошки / екрану. З'являються слова на задану тему, слухач дає підказки, а ведучий намагається вгадати слово. Пара, яка завершила першою, встає
42	Швидкий запис	Попросіть учнів відповісти за 2-10 хвилин на відкриті запитання або твердження
43	Шкала Лайкерта	Учитель наводить 3-5 тверджень, які явно не є істинними або помилковими, але дещо спірними. Мета полягає в тому, щоб допомогти учням подумати над текстом, а потім обговорити його з однокласниками. Наприклад, «Герой (ім'я) не повинен був робити (щось саме).» повністю погоджуюся не погоджуюся погоджуюся повністю погоджуюся
44	3-2-1	Учні виконують такі варіанти завдань, визначаючи за прочитаним текстом: три речі, які відізналися, два цікаві факти, одне питання, що залишилося; три ключові слова, дві відмінності між __, один вплив на __; три важливі факти, дві цікаві ідеї, одне уявлення про себе як учня; три нові терміни, дві нові ідеї, одна річ, яку потрібно обдумати; три питання до тексту (незнайомі слова або незрозумілі ідеї), два прогнози за текстом (що станеться далі, враховуючи вже прочитане), знайдіть один зв'язок у тексті (з тим, що вивже знали або вив пробували)
45	Трихвилинна пауза	Трихвилинна пауза дає змогу учням зупинитися, обміркувати певні представлені явища та ідеї, прив'язати їх до вже наявних знань або досвіду та попросити роз'яснень. Я змінив(ла) ставлення до.... Я більше дізнався(лася) про... Мене здивувало... Я почувався(лася)...
46	Є питання, в кого є відповідь?	Учитель робить два набори карток. Перший набір має запитання за певним розділом навчання. У другому наборі містяться відповіді. Учитель роздає картки з

	відповідями учням, а потім вінабоучень зачитує класу питання на картці. Всі учні перевіряють свої картки з відповідями, щоб знайти правильну
--	--

Додаток 2

ОРІЄНТОВНА РАМКА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Рівні Категорії критеріїв	Початковий рівень 1 – 3 балів	Середній рівень 4 – 6 балів	Достатній рівень 7 – 9 балів	Високий рівень 10 – 12 балів
<i>Планування та здійснення навчального пошуку, аналіз текстової та графічної інформації</i>	Учень/учениця само-стійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: планує й здійснює навчальний пошук; опрацьовує текстову та/або графічну інформацію	Учень / учениця само-стійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: планує й здійснює навчальний пошук; ставить запитання до змісту навчального матеріалу; опрацьовує й інтерпретує текстову та/або графічну інформацію без істотних змістових і логічних неточностей	Учень / учениця само-стійно або під опосередкованим керівництвом учителя або інших осіб: планує й успішно здійснює навчальний пошук, не обмежуючись навчальним матеріалом; ставить уточнювальні запитання; використовує інформацію з кількох джерел; опрацьовує й логічно інтерпретує текстову та/або графічну інформацію; порівнює інформацію з кількох джерел	Учень / учениця само-стійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: планує й успішно здійснює навчальний пошук, не обмежуючись навчальним матеріалом; ставить запитання на з'ясування причинно-наслідкових зв'язків; використовує інформацію з різних джерел; опрацьовує й логічно інтерпретує текстову та/або графічну інформацію; аналізує й порівнює інформацію з різних джерел; критично оцінює надійність джерела й достовірність інформації

<p><i>Комунікація, зокрема з використанн ям інформ-ацій но-комунікац ійних техно-логій</i></p>	<p>Учень / учениця створює короткі усні й письмові повідомлен ня; відтворює почуту або прочитану інформацію, допускаючи істотні змістові та/або логічні неточності</p>	<p>Учень / учениця створює короткі усні й письмові повідомлен ня; відтворює почуту або прочитану інформацію без істот-них змісто-вих та/або логічних неточностей; презентує результати своєї навчальної діяльності</p>	<p>Учень / учениця створює деталі-зовані усні й письмові пові-домлення; висловлює власну думку й наводить приклади на її підтвердження; презентує резу-льтати навч альної діяльності, зокрема з використанням ІКТ (за умови доступності)</p>	<p>Учень / учениця створює деталі-зовані усні й письмові повідо-млення; висловлює й логічно обгрун-товує власну думку, наводить приклади на її підтвердження; творчо презентує результати нав-чальної діяльності, зокрема з викори-станням ІКТ (за умови доступності)</p>
<p><i>Виконання практичних завдань та розв'язання повсякденни х проблем із застосуванн ям знань, що охоплюютьс я навчаль-ним мате-ріалом</i></p>	<p>Учень / уче-ниця само-стійно або з допомогою вчителя або інших осіб: виконує навчальну дію на рівні копіювання зразка її виконання; розпізнає, називає окремі об'є-кти вив-чення</p>	<p>Учень / учениця само-стійно або з допо-могою вчи-теля чи інших осіб: виконує навчальну дію із застосуванн я знань, що охоплюютьс я навча-льни м матеріалом, за зразком; може порі-вняти окре-мі об'єкти вивчення</p>	<p>Учень / учениця само-стійно або під опосеред-кован им кері-вництвом учи-теля чи інших осіб: застосовує знання, що охо-плюються навчальним матеріалом, у типових ситу-аціях на рівні свідомого вибо-ру, а саме: формулює проблемні питання, пропонує мож-ливі способи виконання</p>	<p>Учень / учениця само-стійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: застосовує знання, що охоплюються навчальним мате-ріалом, для вико-нання практичних завдань та/або роз-’язання повсяк-денних проблем у нетипових ситуа-ціях на рівні свідо-мого вибору, а саме: формулює проб-лемні питання, висуває гіпотези; успішно виконує</p>

			завдання або розв'язання проблеми; складає план для виконання / розв'язання відповідно до інструкцій та/або успішно виконує окремі етапи такого виконання / розв'язання; може аналізувати та порівнювати об'єкти вивчення	завдання або розв'язує проблему відповідно до інструкцій; обґрунтовує обраний спосіб розв'язання / виконання, спираючись на знання й досвід; може класифікувати й узагальнювати об'єкти вивчення
<i>Рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності</i>	Учень / учениця розпізнає помилки, логічні або змістові неточності в результатах навчальної діяльності після того, як на них вказує вчитель	Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: розпізнає й виправляє окремі помилки та робить часткові уточнення в результатах навчальної діяльності	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: успішно виправляє окремі помилки й робить часткові уточнення в результатах власної навчальної діяльності; визначає окремі труднощі, що виникають у процесі власної навчально-пізнавальної діяльності й можливі шляхи їх подолання	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб аналізує результати власної діяльності із застосуванням критеріїв оцінювання, успішно виправляє помилки й робить уточнення; визначає труднощі, що виникають у процесі власної навчально-пізнавальної діяльності, та можливі шляхи їх подолання

ОРІЄНТОВНІ ВИМОГИ ДО КРИТЕРІЇВ І ШКАЛ ОЦІНЮВАННЯ
Інструмент для оцінювання якості критеріїв і шкал оцінювання

Критерії	1 Незадовільно	2 Задовільно	3 Добре	4 Відмінно
Чіткість і зрозумілість критеріїв	Критерії є незрозумілими, не стосуються змісту навчальної програми або за змістом істотно пере-кривають один одного	Критерії можна зрозуміти, але вони недостатньо чітко розмежовуються між собою або не повністю відповідають змісту навчальної програми та/або виду навчальної діяльності	Критерії загалом є зрозумілими, чітко розмежуються між собою й загалом відповідають змісту навчальної програми та виду навчальної діяльності	Кожен критерій є виразним і чітко окресленим, повністю відповідає змісту навчальної програми й виду навчальної діяльності
Чіткість розмежування між рівнями досягнень	Неможливо або майже неможливо розрізнити рівні досягнень між собою	Рівні досягнень можна розрізнити між собою, але розмежування недостатньо чітке	Розмежування між рівнями досягнень є очевидним	Кожен рівень досягнень є чітко окресленим і кожен наступний рівень відрізняється від попереднього за чіткими й логічними ознаками
Надійність шкали оцінювання	Перехресне оцінювання часто призводить до істотних відмінностей у результатах	Перехресне оцінювання іноді призводить до відмінних результатів	Є загальна узгодженість між результатами при перехресному оцінюванні (різниця	Результати перехресного оцінювання є послідовно однаковими

			менше 5-10% або 1/2 рівня)	
Обізнаність учнів про критерії та шкалу оцінювання	Учні не знають про критерії та шкалу оцінювання	Учні знають про критерії та шкалу оцінювання і мають певне уявлення про очікувані результати їх навчальної діяльності	Критерії та шкала оцінювання відкрито використовуються для презентації завдання й супроводу учнів	Критерії та шкала оцінювання є предметом обговорення й постійного супроводу учнів у процесі навчальної діяльності
Підтримка розвитку метакогнітивних навичок учнів	Учні не знають про критерії та шкалу оцінювання і не можуть використовувати її для регулювання власної навчальної діяльності	Учнів повідомлено про критерії та шкалу оцінювання, але під час навчальної діяльності критерії та шкала не перебувають у фокусі уваги	Учні знають про критерії та шкалу оцінювання як про інструмент, що допомагає зрозуміти, чо-го вони навча-ються, що їм вдається добре, а над чим треба попрацювати	Критерії та шкала оцінювання постійно перебувають у фокусі уваги і використовуються як інстру-мент, що допо-магає учням зрозуміти, чо-го вони навча-ються, що їм вдається добре, а над чим треба попрацювати
Участь учнів у розробленні та застосуванні критеріїв і шкали оцінювання	Учні не беруть участі ні в розроб-ленні, ні в застосуванні критеріїв і шкали оціню-вання в про-цесі навчання	Учням про-понують готові кри-терії та шка-лу оцінюван-ня для мож-ливого самооцінюва ння в процесі навчання	Учні обгово-рюють і нада-ють пропозиції до проєкту критеріїв і шкали, є відпо-відальни ми за їхнє застосу-вання для самооцінюван ня та/або взаємооцінюва	Учителі й учні разом відпо-відають за розроблення критеріїв і шкал оціню-вання; учні постійно застосовують їх для само-оцінюван ня й взаємооцнюва ння в процесі навчання

			ння в процесі навчання	
--	--	--	---------------------------	--

Шкала оцінювання критеріїв:

0-5.0 = потребують доопрацювання

5.5-7.5 =застосовані

8.0-10 = добре

10.5 – 12.0 =відмінно

Кожний показник рівня 1 = 0.5 балів, рівня 2 = 1.0 бали, рівня 4 =2.0 бали.

За кожним критерієм кількість балів визначається лише за одним рівнем.

Освітня програма базової середньої школи та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою буде розміщена на веб-сайті школи.

